

Restoration of

TORAH
ministries

—HET FAMILIE STUDIEHUIS—
STUDIE VAN DE PARASHAT HASHAVUAH DOOR
THEMATISCHE ANALYSE

Welkom bij Mishpachah Beit Midrash, het Familie StudieHuis. Elke Shabbat komen we samen in ons huis en bestuderen de Geschriften, in het bijzonder de Torah. Het is een leuke tijd van openbaring ontvangen van de Ruach HaKodesh (Heilige Geest). Iedereen doet mee—volwassenen en kinderen—als we het Parashat HaShavuah (wekelijkse Parashah) schema volgen. We wijden ons aan het bestuderen van de Torah omdat de Torah de fundatie voor de hele Schrift is. Derhalve zal een grondiger inzicht in de Torah ons helpen om de rest van de Tanakh (O.T.) en de Brit Chadashah (N.T.) beter te begrijpen. Bovendien, zoals Yeshua zelf verklaarde, onderwijst de Torah over Hem. Dus bestuderen we de Torah opdat we dichterbij Yeshua, het doel van de Torah, zouden kunnen komen.

Als gelovigen in de Messias hebben we de schat aan wijsheid der wijzen van Israël ontdekt. Deze mannen, die zich toegewijd hebben aan het bestuderen van de Torah, hebben ons een rijk erfgoed nagelaten. Deel van dat erfgoed is een unieke studiemethode om te leren en de Schrift te interpreteren. Dit wordt thematische analyse genoemd. In thematische analyse zoeken we naar de onderliggende thema's/topics van elke passage in de Schrift. Door het bestuderen van Schriftverzen, verwant door een gemeenschappelijk thema, lijn per lijn en regel per regel onder de loep te nemen, opent de Schrift zich voor ons op een unieke manier, die duidelijk door de Ruach HaKodesh geïnspireerd is. Passages die voorheen raadselachtig leken, beginnen zinvol te worden en verschillende niveaus van wijsheid en begrip ontvouwen zich voor onze ogen.

Thematische analyse van de Schrift is gebaseerd op de volgende constructies:

- 1) Mozes schreef de Torah als vijf *afzonderlijke* boeken zoals de Ruach HaKodesh hem inspireerde.
- 2) Aangezien Adonai hem deze woorden liet afscheiden in vijf afzonderlijke boeken, veronderstellen we dat elk boek een unieke boodschap of thema had.
- 3) Binnen elk boek zijn de woorden geschreven met twee paragraaf-lijkende onderverdelingen die de woordstroom onderbreken.
- 4) Aangezien Adonai Moshe gebod de individuele boeken te verdelen in kleinere paragraaf-lijkende porties of *Parshiot*, veronderstellen we dat elke Parsha als een afzonderlijk onderdeel geschreven werd, want elk van deze Parsha's probeert een unieke gedachte, thema, beeldvorming of bewustmaking over te brengen.

Bijgevolg denken wij, aangezien Adonai deze onderverdelingen inspireerde, dat ze **ZEER** belangrijk zijn. We gebruiken deze Godbeademde verdelingen als basis voor onze thematische analyse van de Schrift. Eens je begint met het thematisch interpreteren van de Schrift zal je onmiddellijk **ZIEN** dat Adonai Zijn woorden schreef op een manier die overeenstemt met de intentie dat ze zo thematisch zouden worden geïnterpreteerd.

Hier is een voorbeeld van hoe een Parsha verdeling eruit ziet ...

s—Parsha Stumah (meervoud, stumot)—Een op een paragraaf lijkende onderbreking geïnspireerd door de Ruach HaKodesh, nog steeds zo behouden in koosjere Torah Rollen, waar op de zelfde tekstlijn minstens negen blanco spaties staan tussen een woord en het daaropvolgende woord.

-yhl a -yhl a -yhl a -yhl a -yhl a -yhl a -yhl a -yhl a -yhl a -yhl a -yhl a -yhl a -yhl a -yhl a -yhl a
-yhl a -yhl a -yhl a -yhl a -yhl a -yhl a -yhl a -yhl a -yhl a -yhl a -yhl a -yhl a -yhl a -yhl a -yhl a
-yhl a -yhl a -yhl a -yhl a -yhl a -yhl a -yhl a -yhl a -yhl a -yhl a -yhl a -yhl a -yhl a -yhl a -yhl a

p—Parsha P'tuchah (meervoud, p'tuchot)—Een op een paragraaf lijkende onderbreking geïnspireerd door de Ruach HaKodesh, nog steeds behouden in koosjere Torah Rollen, waar er tot aan het einde van de tekstlijn blanco spaties zijn en de verdere tekst niet begint tot op de volgende regel. (Hebreeuws wordt van rechts naar links gelezen)

-yhl a -yhl a -yhl a -yhl a -yhl a -yhl a -yhl a -yhl a -yhl a -yhl a -yhl a -yhl a -yhl a -yhl a -yhl a
-yhl a -yhl a -yhl a -yhl a -yhl a -yhl a -yhl a -yhl a -yhl a -yhl a -yhl a -yhl a -yhl a -yhl a -yhl a
-yhl a -yhl a -yhl a -yhl a -yhl a -yhl a -yhl a -yhl a -yhl a -yhl a -yhl a -yhl a -yhl a -yhl a -yhl a

Onze studie is leuk en interactief. Iedereen draagt bij aan de discussie. De lessen zullen ook informatie voor kinderen bevatten. Zij zijn verantwoordelijk voor het beantwoorden van vragen en het oplossen van een woordpuzzel of andere leuke geschreven activiteiten. Kinderen zijn natuurtalenten in het midrashen en het thematisch verbinden van Schriftverzen!

Na de Beit Midrash, zullen we afscheid nemen van de Shabbat met een traditionele Havdallah samenkomst. Dus, kom en voeg u bij ons als we deelnemen aan een discussie die eeuwen geleden begon! We voelen ons bevoordeeld om aan deze aloude discussie te mogen deelhebben die praktische toepassingen voor onze huidige tijd geeft. Dit wekelijks onderricht veronderstelt dat je veel Hebreeuwse denkconcepten verstaat. Als je niet vertrouwd bent met Torah studie, begin dan a.u.b. met het lezen van de vijf inleidende artikels in verband met deze wekelijkse studies. Je kan ze vinden op ...

<http://restorationoftorah.org/>

Klik dan enkel op de link getiteld, *Mishpachah Beit Midrash's Parashat HaShavuah!*

Deze les is aangeboden in een **zelfstudie** formaat met een groot aantal vragen. Om mijn antwoorden op de vragen te zien, ga je gewoon met de muis over het woord **Tzav** aan het einde van de vragen (HTML) of de gehighlighte vraagtekens (WORD). Als je dit in een gewone email versie bekijkt, zal de functie van de muis niet werken; daarom zijn de antwoorden ook als voetnoten voorzien, zodat je het artikel met de antwoorden kan uitprinten. Dit artikel kan je vinden op de volgende link, die je ook zal toelaten mijn antwoorden te zien, gewoon door de functie met de muis te gebruiken.

<http://restorationoftorah.org/WeeklyParsha/MBMTzav.htm>

Ned. vert. Simone Van Goethem & Philippe van Mechelen

—Parashat HaShavuah—

Tzav

(Gebod)

Vayikra 6:1 - 8:36

(Vayikra 6:1 - 8:36)

- 1 Leviticus 6:1-6 s
- 2 Leviticus 6:7-11 p
- 3 Leviticus 6:12-16 p
- 4 Leviticus 6:17-23 p
- 5 Leviticus 7:1-10 p
- 6 Leviticus 7:11-27 p
- 7 Leviticus 7:28-38 p
- 8 Leviticus 8:1-36 p

DE PARSHA BEGRIJPEN

Doestelling —Leren hoe 1) twee zéér gelijkende porties van de Schrift te vergelijken en contrasteren, 2) thematische connecties te maken en 3) leren hoe meer inzicht in de passage te verwerven.

De Offers van Parashat Vayikra en Tzav

Normaal is deze portie van onze studie gereserveerd voor analyse van één enkele Parsha; deze week zullen echter we de offers opgenomen in Parashat Vayikra en Parashat Tzav met elkaar vergelijken en contrasteren. Ook al kan de Torah als “herhalend” overkomen, als je thematisch begint te studeren, zal je snel leren dat dit herhalen niet tevergeefs is. Als de Torah een woord, een uitdrukking of een zin herhaalt, dan zullen de verschillende gebruiken verschillende lessen leren! Thematische analyse zal je helpen om de wijsheid bloot te leggen die Adonai tracht over te brengen. Zoals ik eerder schreef, de kracht van thematische analyse zal zich ontploegen terwijl je de verschillende porties van de Schrift die thematisch gelinkt zijn begint te *vergelijken en contrasteren*.

I. Herbekijk eerst even snel Leviticus 1-5. Globaal verloopt die sidra (portie) als volgt:

- Instructies aangaande het brandoffer, of olah (ח'ל ך).
- Instructies aangaande het spijsoffer, of minchah (ח'נימ).
- Instructies aangaande het vredesoffer, of sh'lamim (~ym'ל .v).
- Instructies aangaande het zondeoffer, of chatat (ת'א'ך).
- Instructies aangaande het schuldoffer, of asham (~v'a).

II. Laten we vervolgens een globale schets van de sidra van deze week geven.

- Leviticus 6:1-6—Instructies aangaande olah offergaven.
- Leviticus 6:7-11—Instructies aangaande minchah offergaven.
- Leviticus 6:12-16—Instructies aangaande minchah offergaven die moeten gebracht worden bij de inwijdingsceremonie.
- Leviticus 6:17-23—Instructies aangaande chatat offergaven.
- Leviticus 7:1-10—Instructies aangaande de asham offergaven en diverse wetten.
- Leviticus 7:11-27—Instructies aangaande de sh'lamim offergaven.
- Leviticus 7:28-38—Meer instructies aangaande de sh'lamim offergaven.
- Leviticus 8:1-36 —Instructies aangaande de inwijdingsceremonie.

III. Op het eerste zicht lijken deze twee porties van de Schrift redundant (een nodeloze herhaling). Laten we beginnen vergelijken en contrasteren en zien wat we kunnen leren.

A. Van bij het begin kunnen we het voornaamste verschil tussen deze twee passages al vaststellen door op te merken aan wie ze gericht zijn. Lees [Leviticus 1:1-2](#). Wat betreft de instructies van Parashat Vayikra, aan wie zijn die gericht?¹ Lees nu [Leviticus 6:1-2](#). Wat betreft de instructies van Parashat Tzav, aan wie zijn die gericht?² Hoe beginnen de openingverzen deze twee porties van de Schrift thematisch te contrasteren?³ Laten we nu zien of verdere analyse in overeenstemming met dit patroon zal zijn—dat de instructies van Parashat Vayikra voornamelijk voor de Israëlieten zijn, terwijl deze in Parashat Tzav voornamelijk voor de priesters zijn.

B. Vergelijk secties I en II hierboven. Wat betreft de opsomming van de offergaven, hoe zijn ze verschillend?⁴ Precies, de volgorde is anders. De algemene volgorde is gelijk, behalve dat de sh'lamim offergave in Parashat Tzav laatst is, inplaats van op de derde plaats zoals in Parashat Vayikra. De meeste mensen zouden aan dit schijnbaar kleine detail voorbijgaan; nochtans vereist thematische analyse dat we zoeken naar een reden voor dat verschil! Met andere woorden, we moeten verwachten dat de reden voor die wijziging in de volgorde ons zal helpen begrijpen hoe de sidra's thematisch verschillend zijn, net zoals we verwachten dat de punten in sectie IIIA hierboven gemaakt, ons zullen helpen om de verschillen te begrijpen.

1. Wat was de basis voor de volgorde van de offergaven gegeven in Parashat Vayikra?⁵ Strookt dit met de openingsvermelding in Leviticus 1:1-2?⁶
2. De basis bepalen voor de volgorde van de offergaven in Parashat Tzav—Voor we kunnen bepalen of de volgorde in Parashat Tzav strookt met IA hierboven, moeten we de reden van hun volgorde bloot leggen, welke verschilt van de volgorde in Parashat Vayikra.
 - a. Lees [Parsha Leviticus 6:1-6 S](#)—In verband met het olah, wat is het algemene thema van deze Parsha?⁷ Beschrijf de twee handelingen die met het olah verbonden zijn nadat het als een offergave gegeven was?⁸

- b. Lees [Parsha Leviticus 6:7-11 p](#)—In verband met het minchah, beschrijf de twee handelingen die ermee verbonden zijn nadat het als een offergave gegeven was?⁹
 - c. Lees Parsha [Leviticus 6:17-23 p](#)—In verband met het chatat, beschrijf de twee handelingen die ermee verbonden zijn nadat het als een offergave gegeven was?¹⁰
 - d. Lees Parsha [Leviticus 7:1-10 p](#)—In verband met het asham, beschrijf de twee handelingen die ermee verbonden zijn nadat het als een offergave gegeven was?¹¹
 - e. Lees [Leviticus 7:11-38](#)—In verband met het sh'lamim, beschrijf de twee handelingen die ermee verbonden zijn nadat het als een offergave gegeven was?¹²
3. Welk gemeenschappelijk thema verbindt al deze passages?¹³ Zie je een patroon in de manier waarop ze geconsumeerd worden?¹⁴ De offergaven lijken volgens twee criteria opgenomen te zijn. Het eerste criterium is gebaseerd op hetzelfde criterium als Parashat Vayikra. Eerst de vrijwillige offergaven (olah, minchah), dan de verplichte offergaven (chatat, asham). Het tweede (belangrijker) criterium, is gebaseerd op **wie het geofferde eet!** Dit verklaart waarom het sh'lamim (ook al is het een vrijwillige offergave) laatst geplaatst is. De lijst gaat van de offergave waarvan het minst aantal mensen een deel krijgen (olah) tot aan de offergave waarvan het grootste aantal mensen een deel krijgen (sh'lamim), terwijl er steeds rekening wordt gehouden met de algemene volgorde van eerst vrijwillige offergaven, gevolgd door verplichte offergaven.
4. Als we de sh'lamim offergaven vergelijken en contrasteren met de vier andere offergaven zullen we twee andere verschillen zien, die benadrukken dat Parashat Tzav voornamelijk handelt over regelgevingen omtrent wie het geofferde eet. Bij het vergelijken van het olah, minchah, chatat en asham versus het sh'lamim, welke beschrijving wordt dan gegeven aan de eerste vier maar niet aan het sh'lamim?¹⁵ Welk ander criterium (verwijzend naar eten) zet de vier andere apart van het sh'lamim?¹⁶

IV. We leerden in Parashat Vayikra dat het boek Leviticus zich focust op hoe Israël—ieder individu—een relatie met Adonai kan ontwikkelen door de dienst van de Mishkan. We mogen het zicht op het kernpunt niet verliezen, en dat is *hoe kan een zondig mens naderen tot een Heilig God?* Nogmaals, HET KERNPUNT onderwezen door Leviticus is hoe men tot Adonai kan naderen. We weten al dat Israël TOT ADONAI MOEST NADEREN DOOR BLOED OFFERS/OFFERGAVEN. Het Hebreeuwse woord voor offergave is corban (!Brq).¹⁷ De stam van het woord offergave/corban brq, betekent **naderbij komen!** Inderdaad. Normaal als we aan een offergave denken, denken we aan het woord opofferen. Opofferen heeft de bijklank van iets van waarde opgeven. Maar dat IS NIET het hoofdthema van een offergave zoals voorgesteld in de Schrift. Zoals de stam aangeeft, een offergave gaat niet om het opgeven van iets van waarde. Een offergave gaat erom dichter bij Adonai te komen ! Met dit inzicht, merk op dat Parashat Vayikra alleen al in de eerste drie verzen zeven keer het woord offergave (!Brq) vermeldt! Kijk nu hoeveel keer het woord offergave (!Brq) in Parashat Tzav gebruikt is. Bijna niet. Hoe ondersteunt dit feit onze initiële bewering in IIIA hierboven, dat Parashat Vayikra voornamelijk begaan is met het geven van instructies voor de **Israëlieten**, terwijl Parashat Tzav voornamelijk begaan is met het geven van instructies voor de priesters?¹⁸

Samengevat

Op grond daarvan kunnen we besluiten dat de opeenvolging van de offergaven in Parashat Tzav voornamelijk gebaseerd is op wie de offergave eet en de richtlijnen die betrekking hebben op hoe het geofferde moet gegeten worden. Deze hangen op hun beurt af van de heiligheid van de offergave. Eens een dier/graaan geofferd is, is de eerste actie die ermee verbonden is de consumptie ervan. Bijgevolg hebben de instructies van Parashat Vayikra betrekking op het **proces van het brengen van de offergave**, wat duidelijk te maken heeft met het geven van instructies aan de aanbidder hoe door bloedoffers dichterbij Adonai te komen (Leviticus 1:1-2). De instructies van Parashat Tzav hebben betrekking op hoe de **offer-gave geconsumeerd wordt NADAT het geofferd is**, wat duidelijk hoofdzakelijk met de priesters te maken heeft (Leviticus 6:1-2). De volgorde van de offergaven in de twee sidra's zijn niet willekeurig. Ze zijn gebaseerd op dit inzicht.

DE PARSHIOT ONDERZOEKEN

Doelstelling—Leren hoe 1) het thema van een passage bloot te leggen, 2) het met andere passages te verbinden en 3) nieuw inzicht te verwerven over hoe de originele passage te interpreteren, gebaseerd op de thematische connecties met deze andere passages

De Relatie Tussen het Minchah (Spijs Offer) en Olah (Brand Offer)

IV. We hebben het minchah (spijs offer) een aantal keren vermeld. Het staat genoteerd als één van de vrijwillige offergaven in [Leviticus 2](#). Bovendien is het minchah in [Leviticus 6](#) aangeduid als een *zèer heilige* offergave. Wat vertegenwoordigt het minchah echter? Laat ons om die vraag te beantwoorden beginnen met te kijken naar de thema's die met het minchah verbonden zijn.

- A. De Torah is geschreven in een specifieke literaire stijl. Talrijke tekstuele patronen worden gebruikt om de boodschappen over te brengen. Als je deze patronen begint te begrijpen en op te merken, zullen ze je helpen om de thematische betekenis van een passage te begrijpen. Bij voorbeeld, de Torah zal gewoonlijk een algemene regel rapporteren, gevolgd door talrijke details die betrekking hebben op die regel. Deze stijl is gemakkelijk herkenbaar aan het patroon “Wanneer (יָכ) . . . indien (~א) . . .” In [Exodus 21:2-5](#), geeft Adonai instructies aangaande een Hebreeuwse slaaf. De tekst begint met de algemene regel, “Wanneer (יָכ) je een Hebreeuwse slaaf koopt . . .” Dan geeft het talrijke details en specifieke voorbeelden, die allemaal beginnen met, “indien (~א) . . .” Bijgevolg, als we dit patroon zien, weten we dat de tekst die begint met *indien* (~א) thematisch verbonden is met het eerste stadium van, *wanneer* (יָכ).
- B. Dit komt voor in Leviticus 1. Het zal je helpen als je een Chumash hebt waar je het Hebreeuws kan zien.
- Leviticus 1:2—Wanneer (יָכ) iemand onder u de HERE een offergave wil brengen, dan zult gij uw offergave brengen van het vee--van het rundvee en van het kleinvee.

- Leviticus 1:3—Indien (~ā) zijn offergave een brandoffer (olah) van rundvee is . . .
 - Leviticus 1:10—Indien (~ā) zijn offergave van het kleinvee is . . .
 - Leviticus 1:14—Indien (~ā) zijn offergave voor de HERE een brandoffer van gevogelte is . . .
1. Merk op dat de Torah *vrijwillige dieren offergaven* beschrijft in Leviticus 1.
 2. Merk nu op hoe de Torah in Leviticus 2:1-16 naar de vrijwillige minchah offergaven overschakelt. Het Hebreeuws gebruikt hetzelfde “Wanneer (yK) . . . Indien (~ā) . . .” patroon om het algemene thema van de minchah offergaven zowel als de verschillende types van minchah aan te geven.
 3. Lees nu [Leviticus 3:1,6 en 12](#). De Torah schakelt terug naar de uiteenzetting over de vrijwillige *dieren offergaven*. Het verloop is als volgt:
 - Leviticus 3:1—Indien (~ā) zijn offergave een vredesoffer is . . .
 - Leviticus 3:6—Indien (~ā) zijn offergave een stuk kleinvee is als vredesoffer. . .
 - Leviticus 3:12—En indien (~ā) zijn offergave een geit is . . .

Nu je weet hebt van de literaire stijl van het *Wanneer/indien* patroon, wat is er “mis” met de structuur van Leviticus 3:1,6 en 12?¹⁹ Door het gebruik van het woord, *Indien (~ā)* door heel de beschrijving van het sh’lamim (vredesoffer), toont de Torah het sh’lamim als was het een specifieke categorie van het minchah! Of niet? Met andere woorden, de laatste *Wanneer (yK)*, is verbonden met de introductie van de minchah offergaven in Leviticus 2:1.

- C. Laten we nu onze denkpetten opzetten. Thematisch zou het sh’lamim verbonden moeten zijn met het olah of het minchah, en waarom ²⁰? Wat is er dan gebeurd? De instructies voor het minchah werden tussen de instructies voor het olah en het sh’lamim gevoegd! Denk eraan, de Torah leidde het algemene thema van vrijwillige *dieren offergaven* in Leviticus 1:2 in, met de literaire marker *Wanneer (yK)*. Dan begint het de specifieke soorten dieren op te sommen om als een olah te brengen, gebruik makend van de literaire marker *Indien (~ā)*. Het sh’lamim zou vanzelfsprekend moeten volgen op het olah als één van de specifieke soorten van vrijwillige DIERLIJKE offergaven met de literaire marker *Indien (~ā)*; nochtans zijn de passages met betrekking tot het minchah “ingevoegd.” Waarom? Weet je nog, we hebben dat ook eerder gezien. Soms zal de Torah omwille van thematische redenen de tekst herschikken! Met andere woorden, het minchah is opgenomen na de bespreking van het olah omwille van één of andere thematische connectie die de Torah tussen die twee wil maken! Ja, het minchah is thematisch verbonden met het olah. Het literaire gebruik van het” *Wanneer (yK) . . . Indien (~ā) . . .*” patroon onderwijst dit Voor hen die door deze aanwijzingen mogelijk niet overtuigd zijn, laten we kijken of we nog sterker thematisch bewijsmateriaal vinden dat het minchah met het olah verbindt.

V. Laten we de reden voor het olah offer opnieuw bekijken. In vorige studies hebben we door thematische analyse gezien dat het olah, of volledig brandoffer, een beeld was van een aanbidder in een verbondsrelatie met Adonai, die **zijn hele leven** (vandaar de totale consumptie van de offergave) aan Adonai z **toewijdt** in volledige dienst en **onderwerping aan Zijn geboden**. Het olah is wat Paulus voor ogen had in [Romeinen12:1-2](#). Het concept van een mens die zichzelf offert als een olah, door zich te onderwerpen aan de geboden van Adonai is ook vastgelegd in de volgende Psalmen:

- ²Laat mijn gebed als reukoffer voor uw aangezicht staan, het opheffen van mijn handen **als het avondoffer** [olah]. (Psalm 141:2, nadruk van de auteur)

•••⁷**In slachtoffer en spijsoffer hebt Gij geen behagen, Gij hebt mij geopende oren gegeven, brandoffer[olah] en zondoffer hebt Gij niet gevraagd.** ⁸Toen zeide ik Zie, ik kom; in de boekrol is over mij geschreven; ⁹**ik heb lust om uw wil te doen, mijn God, uw wet is in mijn binnenste.**” (Psalm 40:7-9, nadruk v.d. .auteur)

- A. De Hoeveelheid van het Minchah—Hoeveel graan werd er verondersteld gegeven te worden voor de minchah offergave—[Leviticus 5:11](#)?²¹ Kan je denken aan een vers dat thematisch verbonden is met de 1/10de van een ephah minchah offergave?²² Lees [Exodus 16:36](#). Thematisch weten we dat het geen toeval is dat 1/10de van een ephah (een omer) de hoeveelheid graan is voor een minchah **en** de hoeveelheid manna (de plaatsvervanger voor brood wat van graan gemaakt is [Exodus 16:15]) die dagelijks aan de Israëlieten gegeven werd. Wat is volgens Exodus 16:15-18, de praktische betekenis van die hoeveelheid, één omer?²³ Er is duidelijk een thematische connectie tussen de omer die Adonai voorzag om te voorzien voor één persoon en de omer die één persoon in de minchah aan Adonai geeft! Wetend dat een omer **de hoeveelheid brood is die een mens dagelijks nodig heeft om te leven**, suggereer ik dat het minchah een soort van olah is waar de offergave van graan symbool staat voor de gelovige die zijn leven offert, net zoals de olah een beeld is van iemand die zijn leven offert. Tot dusver hebben we twee indirecte bewijzen gezien dat het minchah een soort van olah is; 1) de instructies voor het minchah waren tussen de instructies voor de vrijwillige dieroffers gevoegd om het thematisch te verbinden met het olah en 2,) het minchah is thematisch verbonden met de omer manna, die nodig is om te leven. Maar waarom moet het minchah een soort van olah zijn?
- B. [Leviticus 4](#) toont duidelijk dat de kostprijs of de waarde van chatat offergaven (zondeoffer) afhankelijk was van de status van de persoon. De Torah leert duidelijk dat sommige chatatoffer gaven duurder waren. Een jonge stier (de offergave voor een priester of voor het hele volk), zou een zéér dure offergave zijn, terwijl schapen en geiten (de offergave voor een enkeling) veel minder duur waren. In [Leviticus 5:7-14](#) maakt de Torah een lijst van de soorten asham (schuldoffers) die men kan brengen. In deze passage kunnen verschillende dieren geofferd worden, afhankelijk van de financiële situatie van de persoon die zondigde. Aangezien de armen zich mogelijk geen schaap of duiven konden veroorloven, werd hen toegelaten een graanoffer te brengen—**één omer**—als asham! Dit leert ons dat het graan plaatsvervangend kon zijn voor een dier asham offergave als de aanbidder arm was. Zo was het minchah ook een plaatsvervanger voor het **dieren** olah, dat een arme persoon niet in staat zou zijn te offeren. Aldus, door de armen toe te laten een minchah te brengen, voorziet de Torah ook voor hen een middel om hun toewijding aan de geboden van Adonai te tonen.

- C. Lees [Leviticus 6:12-16](#)—Welke ceremonie wordt in deze passage beschreven?²⁴ Welk soort offergave wordt de priester verondersteld te offeren om zijn toewijding aan het priesterschap te uiten?²⁵ Hoeveel van de omer graan moet er geofferd worden?²⁶ Wetend dat 1) de Torah het minchah al gelijkstelt aan het olah, en 2) de hele omer van het minchah door de priester zal geofferd worden tijdens zijn *inzegening*, hoe leert deze passage ons dat het olah thematisch verbonden is met het minchah?²⁷

De Thematische Connectie tussen het Olah en Gebed

- I. We hebben in vorige lessen gezien dat van de priesters vereist werd dat ze dagelijks bepaalde diensten uitvoerden verbonden met de Mishkan.
- De Tamid Offergave—Ze moesten twee lammeren offeren als een voortdurende olah offergave; één in de morgen en één in de avond (Ex.29:38). We zagen dat dit een beeld was van het hele volk dat zijn leven *toewijdde* aan Adonai in volledige dienstbaarheid en *onderwerping aan Zijn verbond*. Samen met de Tamid offers (lammeren), moesten ze een minchah offeren en een plengoffer van wijn.
 - Het Aansteken van de Menorah en het Offeren van Wierook op het Gouden Reukofferaltaar—De lampen werden gereinigd en ontstoken tijdens de morgen en de avond. We zagen dat de Menorah symbolisch was voor de Ruach HaKodesh (Heilige Geest). Gouden Reukofferaltaar—De wierook moest gebrand worden wanneer de Menorah bediend werd. We zagen dat het Reukofferaltaar een beeld was van de gebeden van de priesters, die naar Adonai opstegen. Thematisch zijn de diensten van het reukofferaltaar en de Menorah verbonden. We leerden dat deze twee diensten een beeld waren van de bediening van de Ruach HaKodesh die ons helpt bij onze voorbede.

Thematisch demonstreren de twee hierboven vermelde punten het verband tussen het olah/minchah en de bediening van gebed. Dit is geen toeval. Tenslotte riep het verbond tussen Israël en Adonai het volk op om een Koninkrijk van priesters te worden ([Exodus 19:5-6](#)). Bovendien leert [Jesaja 56:7](#) ons dat de Mishkan een plaats moest zijn voor *olah offergaven* en *gebed* voor de volkeren! Zie je het verband? De thematische connectie tussen de bediening van gebed (Reukofferaltaar) en de offergave van onszelf in toewijding aan Adonai's geboden (olah) werd elders gemaakt. Lees [Psalm 141:2](#). Welke twee bedieningen zijn in dit ene vers thematisch aan elkaar gelinkt?²⁸

- A. Judaïsme leert ons dat er drie tijdstippen in de dag zijn waarop gedenkgebeden moeten geofferd worden—9 uur 's morgens, 12 uur 's middags en 3 uur in de namiddag. In feite, het namiddag (vooravond) gebed wordt het *Minchah* genoemd! Daniël begreep deze tijden van gebed en hun thematische relatie goed. Lees [Daniel 9:20-21](#). Welke gebeurtenis, geassocieerd met de Tempeldienst, had volgens deze passage normaal moeten plaatsvinden wanneer Daniël aan het bidden was, ware het volk niet in ballingschap geweest?²⁹

Zoals je kunt zien, alle passages hierboven leren duidelijk dat er een thematische relatie is tussen gebed en het olah offer.

Plaatsvervangende Bloed Verzoening

- I. Eén van de eerste lessen die moeten geleerd worden van het Levitische offersysteem, is dat een mens enkel tot Adonai³⁰ kan naderen door het vergoten bloed van een onschuldige plaatsvervanger. Dit thema wordt doorheen de hele Torah duidelijk onderwezen, beginnend in Genesis! Laten we kijken naar enkele van de mooiste thematische connecties die dit feit onderwijzen.
 - A. In [Leviticus 1:4](#), leert de Torah dat de gelovige Adonai moet benaderen via een **onschuldige plaatsvervanger**, een corban (offergave/dichter komen). Terwijl het te begrijpen is dat een gelovige in geval van zonde en overtreding een offergave als plaatsvanger nodig heeft leert deze passage—over het olah, wat geen zondeoffer is—dat zelfs wanneer een gelovige rechtschapen is voor Adonai, deze nog altijd door middel van een plaatsvervanger moet naderen. Welke procedure in Leviticus 1:4 laat toe dat de offergave ten behoeve van de gelovige aanvaard wordt?³¹ Laten we om de betekenis van deze handeling te begrijpen het gebruik ervan bestuderen in een andere passage. Lees [Numeri 15:15-23](#). Mozes werd geboden om in aanwezigheid van het volk een gedeelte van zijn autoriteit op Jozua over te dragen. Hoe werd dit gedaan?³² Zo zien we dat door het opleggen van handen, Mozes symbolisch een deel van zijn identiteit of geest op Jozua overdraagt. Dit is thematisch verbonden met Leviticus 1:4, waar de identiteit van de gelovige overgedragen wordt op het olah door het opleggen van handen.
 - B. Alle dierenoffers van Leviticus 1-5 vereisen het sprengen van bloed op een altaar. We zullen later leren dat het leven van een dier in zijn bloed is, en dat Adonai het bloed van het dier gaf om verzoening (bedekking) te doen over de zonden van het volk ([Leviticus 17:11](#)).
- II. In [Genesis 3](#), nadat Adam en Chava (Eva) zondigden, maakte Adonai **tunieken van vellen** voor hen. Vanwaar kwamen deze vellen?³³ Hier zien we de **plaatsvervangende dood** van een **onschuldige** die in de plaats inneemt van hen die zondigden.
- III. In [Genesis 22](#) werd Abraham verondersteld Izaak te offeren als een olah. Uiteindelijk, in plaats van Izaak als een olah te offeren, nam een onschuldige ram zijn plaats in. Doorheen de verhalen van de Torah verstaan we dat een mens alleen een relatie met Adonai kan hebben door het bloedoffer van een onschuldige plaatsvervanger. We zullen de ware betekenis van deze grondlegging zien in de *Messias in de Parsha*.

DE CONNECTIE MAKEN TUSSEN DE PARASHAT HASHAVUAH EN DE HAFTARAH

Doelstelling —Leren hoe de Schriftgedeelten thematisch te verbinden, daarbij lerend Hebreeuws te denken. Geworteld worden in het belang van thematische analyse, door het in actie te zien terwijl je de Torah portie aan de Haftarah portie linkt.

Ik ben me ervan bewust dat speciale Haftarah lezingen voor speciale dagen en tijden van het jaar dikwijls vervangen worden. Voor deze Torah commentaar zal ik me enkel beperken tot de gewone Haftarah lezing. De Haftarah lezing is te vinden in [Jeremia 7:21-8:3; 9:22-23](#). Ik zal enkele verzen van de Haftarah lezing opsommen. Het zal jouw taak zijn ze thematisch te verbinden met de Parashat HaShavuah lezing.

- I. Lees [Jeremia 7:21-23](#)—Welk is de meest voor de hand liggende connectie gemaakt tussen de Haftarah en de Torah portie?³⁴ We hebben al gezien dat het Levitische offersysteem dierlijke offergaven gebruikt om ons diepe geestelijke waarheden te leren. Op het eerste zicht zou je denken dat Jeremia zich niet bewust was van wat Adonai aan Israël opgedragen had nadat Hij hen uit Egypte had geleid. Hij gaf Israël zeer zeker geboden aangaande het brengen van dierenoffers. Geef, gebruik makend van het voorbeeld van de olah offergave (herinner je het doel ervan) een praktische verklaring voor het belang van Jeremia's berisping.³⁵ Ware doel van offergaven. Zie citaat op pag. 1167 van de Artscroll Chumash (Stone Edition) betreffende offergaven als symbolisch voor het zichzelf offeren aan goddelijke dienst.
- II. Lees Jeremia 9:22-23—Hoe onderwijst het schuldoffer van Leviticus 5:20-16 (Artscroll/ in onze vertalingen 5:16-19)dezelfde boodschap als de passage in Jeremia?³⁶

MESSIAS IN DE PARSHA

Doelstelling—Leren hoe de Torah ons onderwijst over het leven en de bediening van Yeshua HaMashiach. Yeshua zei dat Mozes over Hem schreef³⁷. Aangezien de Torah het woord Messias zelfs niet eens vermeld, zal deze analyse je helpen om de Messias in de Torah te zien.

Het Evangelie in de Tuin

- I. In Genesis 3 lezen we dat Adam en Chava (Eva) tegen Adonai zondigen door te eten van de vrucht van de boom van kennis van goed en kwaad. Wat waren de onmiddellijke gevolgen van hun zonde?³⁸ Wat deed Adonai als gevolg van hun zonde?³⁹

Globaal kunnen we een beeld zien van zonde en oordeel, maar laten we naar de details kijken. Nadat ze gezondigd hadden bemerkten Adam en Chava dat ze naakt waren. We weten dat naaktheid een Torahbeeld van schaamte en schuld is. Dus, door het opmerken van hun naaktheid leert de Torah ons dat schaamte en schuld natuurlijke gevolgen van zonde zijn. Dit leidde hen ertoe bedekkingen van vijgenblaren te naaien om hun naaktheid te bedekken. Gebruik makend van het Torah Beeld, weten we dat ze in werkelijkheid hun schaamte en schuld proberen te bedekken.

Adonai begint hen te zoeken roepend, "waar zijn jullie?" Is dit niet een profetisch beeld van de vader die zijn verloren schapen zoekt? De profeet Jesaja ([Jesaja 53:6](#)) zei dat we allen als verloren schapen afgedwaald zijn. Liepen we niet allemaal van Hem weg? Doch omwille van Zijn Liefde voor ons, zoekt Hij ons. We zagen ook dat Adonai hen kleedde met tunieken van vellen. Aangezien Adam en Chava zichzelf al met vijgenblaren hadden gekleed, moeten we er onmiddellijk van uitgaan dat hun bedekking ontoereikend was of op een bepaalde manier tekort schoot. Waar kwamen de mantels van huid vandaan?⁴⁰ Volgens de natuurwet, als we voor oorzaak en gevolg gaan, zien we dat de zonde van Adam en Chava resulteerde in the *dood van een onschuldig dier om in mantels van vellen te voorzien om hun naakte lichamen te bedekken*. Maar als we nader kijken (gebruik makend van de Torah Beelden en thema's), ontvouwd zich een mooi beeld van het werk van de Messias door dit verhaal. Als gevolg van Adam en Chava's zonde, merken ze hun naaktheid (schaamte en schuld). Ze trachten door eigen werken hun schaamte en schuld te bedekken. Maar het is ontoereikend. Adonai die werkelijk hun schaamte en schuld wil bedekken, offert een *onschuldig dier als een plaatsvervanger om in een*

bedekking voor hun naaktheid (schaamte en schuld) te voorzien. Dit is een accuraat beeld van verlossing door werken (Adam en Chava's poging om het resultaat [schaamte en schuld] van hun zonde) te bedekken, versus verlossing door vertrouwen in Adonai's voorziening voor onze zonde (de bedekking door een onschuldige plaatsvervanger). Bovendien is het een perfect beeld van het werk van de Messias als de onschuldige plaatsvervanger, wiens bloed de enige toereikende bedekking is voor de zonde die onze schaamte en schuld veroorzaakt. Door dit type van thematische analyse zien we dat het werk van de Messias feitelijk geprofeteerd is in de handelingen van Adam en Chava in het verslag van Genesis 3!

Jesaja 53—Yeshua Ons Asham (Schuld Offer)

- I. Lees [Jesaja 53](#). Dit hele hoofdstuk is een profetie over de *plaatsvervangende bloed verzoening* van Yeshua!
 - A. Lees Jesaja 53:4-5. Merk op hoe deze verzen *plaatsvervangend* onderwijzen!
 - B. Weet je nog hoe Leviticus 4:29 stelde dat de gelovige zijn handen op het hoofd van de plaatsvervanger moest leggen? Dit was om de zonde van de aanbidder over te dragen op het dier. Lees nu Jesaja 53:6 en 11b. Wat is de thematische connectie tussen deze verzen?⁴¹
 - C. Waar haalt Jesaja zijn beeldspraak voor Jesaja 53:7? Klaarblijkelijk van het Levitische offersysteem en van de Pesach lam ceremonie. Dit is een beeld van hoe Yeshua gewillig weggeleid werd om te sterven *ten behoeve van ons*.
 - D. Jesaja 53:8 en 10-12 leren allemaal dat de *Messias een plaatsvervangende dood zal sterven*. In Jesaja 53:10, is de Hebreeuwse uitdrukking voor “een offergave voor zonde,” een *asham* of schuldoffer!
 - E. Lees [Hebreeën 9:10-14](#). Hoe is dit vers thematisch verbonden met de bloed dienst van de Levitische offers?⁴²

Yeshua's Offer Verzekerde Eeuwige Verlossing voor Alle Heiligen van Alle Tijden

- I. Hoe zou je de volgende vraag beantwoorden? Wat was de basis voor het wegnemen of wegdoen van zonde voor de Israëlieten? De meeste mensen zullen zeggen dat Adonai hun zonde wegnam gebaseerd op de dierenoffers van het Levitische systeem. Als bewijs citeren ze waarschijnlijk één of meerdere verzen in Parashat Vayikra waar gesteld wordt dat de gelovige zal vergeven worden indien hij correct de voorschreven offergave offert. De term welke in de Schrift meestal gebruikt wordt, verbonden met het effect van offergave is verzoening. Bij voorbeeld:

³³ Hij zal zijn hand op de kop van het zondoffer leggen en het slachten ten zondoffer...

³⁵ Zo zal de priester over hem verzoening doen voor de zonde die hij begaan heeft, en het zal hem vergeven worden. (Leviticus 4:33-35)

Nochtans, volgens [Hebreeën 10:1-4](#), was het onmogelijk voor het bloed van stieren en geiten om de zonde weg te nemen! Hoe kunnen we dan Hebreeën 10:1-4 verzoenen met Schriftgedeelten zoals Leviticus 4:33-35?

- A. We moeten ons herinneren dat de aanbidder twee dingen beloofd werd in verzen zoals Leviticus 4:33-34; 1) de priester zal over hem verzoening doen, en 2) zijn zonden zullen vergeven zijn. De Schrift zegt niet dat de zonde zal weggenomen worden of

weggedaan is. Het zegt dat er verzoening over gedaan zal worden en de zonde vergeven. Het Hebreeuwse woord voor verzoening stamt af van de wortel **רpk**, wat bedekken betekent! Bijgevolg, beloofde Adonai dat hun zonde zou bedekt en vergeven worden. Als een berouwvolle Israëliet deze belofte geloofde en zijn offergave in vertrouwen bracht zouden zijn zonden bedekt en vergeven worden. De basis voor de bedekking en vergeving was te geloven in het dierenoffer.

- B. Wegnemen is een ander onderwerp. Hebreeën 10:4 stelt specifiek dat het bloed van stieren en geiten de zonden niet kunnen **wegnemen**! Hoe kunnen we dan het getuigenis van Leviticus verzoenen met de stelling in het boek Hebreeën? Het antwoord ligt in Adonai's eeuwige doelstellingen. [I Petrus 1:20](#) stelt dat Yeshua het Lam van God is, geslacht vanaf de grondlegging van de wereld! In Zijn eeuwige raad, wist Adonai altijd dat Hij de zonde zou wegnemen (wegdoen) gebaseerd op het offer van Zijn Zoon Yeshua. Bijgevolg is de basis voor het wegnemen van zonde Yeshua's bloed of de persoon nu zondigde voor of na Yeshua's dood.
- II. Dit wordt duidelijk onderwezen in [Hebreeën 9:14-15](#)! Voor wiens zonde is Yeshua's bloed afdoend in Hebreeën 9:14?⁴³ Wiens zonden zijn in Hebreeën 9:15 afgekocht door Yeshua's bloed?⁴⁴ Ook al bedekte (niet kwijtgescholden/vergolden/weggenomen) en vergaf Adonai de Israëlieten voor hun zonden gebaseerd op de Levitische offergaven, eeuwige verlossing van deze zonden en de vergelding of verwijdering van deze zonden was gebaseerd op het offer van Yeshua HaMashiach, geslacht vanaf de grondlegging van de wereld. In de geest van Adonai, was het al gebeurd.
- A. Dit wordt duidelijk onderwezen in [Romeinen 3:25-26](#). Wiens zonden worden volgens Romeinen 3:25b kwijtgescholden/weggedaan?⁴⁵ Op welke basis liet Adonai toe dat deze zonden on- kwijtgescholden bleven tot Yeshua's dood?⁴⁶ Gebaseerd op Zijn voorkennis van het vrijkopende offer van Zijn Zoon, oefende Adonai geduld uit en bedekte en vergaf de zonden van de vrome Israëliet. Het enige verschil tussen de Nieuwe Verbonds heilige en de Oude Verbonds heilige is dat wij terugkijken op het werk van de Messias, terwijl zij ernaar uitkijken. Yeshua's offer was de basis voor de kwijtschelding van de zonden van beide verbonden zoals Romeinen 3:25 en Hebreeën 9:15 onderwijzen.

Yeshua het Perfecte Olah

- I. Gebaseerd op [Psalm 40:6-8](#) en [Filippenzen 2:5-10](#) hebben we gezien dat Yeshua het perfecte olah offer was. Hij offerde Zichzelf volkomen naar de wil van Adonai in nederige gehoorzaamheid aan al de geboden. In de Parsha Onderzoeken, zagen we de sterk thematische connectie tussen de toewijding aan Adonai's geboden (het olah offer) en gebed (dienst van het reukofferaltaar). Laten we zien hoe deze ons onderwijzen over het werk van de Messias, Yeshua.
- A. Volgens Psalm 40:6-8 offerde Yeshua Zijn lichaam als een levende olah (Romeinen 12:1-2). Ook al gebeurde dit door heel Zijn leven, laten we voornamelijk aandacht schenken aan wanneer Hij Zichzelf daadwerkelijk als een olah offerde en Zijn leven opgaf op de terechtstellingspaal. Lees [Lukas 23:34](#). Hoe zien we in deze passage de thematische connectie tussen deze gebedsbediening en de toewijding aan Adonai?⁴⁷
- B. Laten we nu zien hoe de Schriftgedeelten **THEMATISCH** het punt inhameren dat er een sterke connectie is tussen toewijding aan Adonai's geboden (het olah offer) en gebed (dienst van het reukofferaltaar). Herinner je dat Judaïsme ons leert dat er drie tijden per dag zijn dat de gedenkgebeden moeten geofferd worden—9 uur 's morgens, 12 uur 's middags en 3 uur inde namiddag. Houd ook in gedachten dat wanneer

Yeshua Zichzelf voor onze zonden offerde, Hij de profetie vervulde van de handelingen van Abraham en Izaak geschreven in Genesis 22, waar de Vader zijn enige geliefde zoon offerde.

- Wanneer werd, volgens [Marcus 15:25](#), Yeshua geofferd (of zullen we zeggen geofferd als het échte olah van Genesis 22)?⁴⁸ Is het een toeval dat het uur waarop de Messiah gekruisigd werd het uur voor gebed was?
- Wanneer werd, volgens [Marcus 15:33-34](#), de lucht donker?⁴⁹ Is het een toeval dat om 12 uur 's middags de tweede apart gezette tijd voor gebed is?
- Wanneer gaf, volgens [Lukas 23:44-46](#), Yeshua de geest?⁵⁰ Weet je daarnaast wat er in de tempel plaatsvond op die tijd?⁵¹ Welke andere gebeurtenis vond er in Lukas 23:44-46 plaats?⁵²

Hopelijk kan je zien dat de sterke thematische connectie tussen toewijding aan Adonai's geboden (het olah offer) en gebed (dienst van het reukofferaltaar) ook vele profetische waarheden onderwijst over de bediening van Yeshua onze Messias!

Shabbat Shalom!

¹ Ze zijn gericht aan de Kinderen van Israël.

² Aan Aäron en zijn zonen.

³ We weten nu dat de instructies in elk boek bedoeld waren voor twee verschillende groepen van mensen, daarom moeten de algemene thema's bij deze intenties passen. Parashat Vayikra zal op een bepaalde manier relevant zijn voor heel Israël. Parashat Tzav zal op een bepaalde manier relevant zijn voor Aäron en zijn zonen.

⁴ Ze staan niet in dezelfde volgorde.

⁵ In Parashat Vayikra werden de offergaven geordend zoals ze dat waren om de volgende reden. De olah, minchah en de sh'lamim offergaven waren vrijwillige offergaven, terwijl de chatat en asham verplichte offergaven waren.

⁶ Ja, dat is zo. Deze instructies behoren tot de verschillende soorten van offergaven die de Israëlieten kunnen brengen, verplicht en vrijwillig. Ook al zijn de instructies in Parashat Vayikra gegeven voor de priesters, de nadruk ligt op het opvoeden van de Israëlieten over welke offers ze kunnen brengen en het effect dat deze offers zullen hebben op hun relatie met Adonai.

⁷ Het globale thema heeft betrekking op het branden van de olah. De nadruk ligt op het verzekeren dat het volledig opbrandt, op een vuur dat constant brandt.

⁸ Het wordt volledig verteerd op het altaar. Dan worden zijn assen weggebracht naar een heilige plaats

⁹ Het altaar consumeert er een deel van en Aäron en zijn zonen zullen er een deel van consumeren.

¹⁰ Het altaar consumeert er een deel van en Aäron en zijn zonen zullen er een deel van consumeren.

¹¹ Het altaar consumeert er een deel van en Aäron en zijn zonen zullen er een deel van consumeren.

¹² Het altaar consumeert er een deel van, Aäron en zijn zonen zullen er een deel van consumeren en de aanbieder zal er een deel van consumeren.

¹³ Hoe de offergave GECONSUMEERD wordt!

¹⁴ Ja. De olah wordt alleen door het vuur geconsumeerd. De minchah, chatat en asham worden geconsumeerd door het vuur en de priesters. De sh'lamim is geconsumeerd door het vuur, de priesters en de aanbieder.

¹⁵ Er wordt van gezegd dat ze zéér heilig zijn!

¹⁶ Deze vier offergaven zijn geklasseerd als zéér heilig en kunnen ENKEL GEGETEN WORDEN DOOR DE MANNELIJKE PRIESTERS IN EEN HEILIGE PLAATS, terwijl de sh'lamim kan gegeten worden door iedereen van de priester zijn familieleden zowel als door de aanbieder, zijn familie en vrienden. Bovendien moeten zij het niet in een heilige plaats eten die verbonden is met de Mishkan.

¹⁷ Dit woord, corban, is het Hebreeuwse woord voor offergave op grote schaal gebruikt doorheen heel de Parashat Vayikra. Bij voorbeeld, het woord vertaald als offergave in Lev 1:2, 10; 3:1 (en vele anderen) is het Hebreeuwse woord corban.

¹⁸ De thematische connectie is zéér sterk omdat de offergaven betrekking hebben op dichter tot Adonai te naderen. Parashat Vayikra focust op de verschillende soorten offergaven (nader komen) die een Israëliet kon brengen, aangezien de belangrijkste nadruk lag op Israël te leren hoe tot Adonai te naderen.

¹⁹ Ook al schakelt de Torah over van het thema van gewasoffers naar dierenoffers, de inleiding van het globale thema sh'lamim (vredesoffers) gebruikt het Hebreeuws woord voor WANNEER (Ki) niet.

²⁰ Het sh'lamim is thematisch verbonden met de olah omdat ze beiden dierenoffers zijn!

²¹ 1/10de van een ephah.

²² Volgens Exodus 16:36 is 1/10de van een ephah een omer.

²³ De tekst geeft aan dat één omer de hoeveelheid brood is die men dagelijks nodig heeft om te leven.

²⁴ De wijding van de priesters.

²⁵ Een minchah.

²⁶ Helemaal.

²⁷ We weten dat de olah een beeld was van de **TOEWIJDING** van een persoon die zijn hele **LEVEN** (vandaar de **TOTALE CONSUMPTIE** van de offergave) aan Adonai in volledig dienst en onderwerping aan Zijn geboden. Aangezien 1) de priester zijn leven **TOEWIJDDE** aan de dienst voor Adonai, en 2) **DE HELE MINCHAH GECONSUMEERD WERD**, kunnen we onmiddellijk zien dat de minchah een type van olah is.

²⁸ De bediening van gebed (Reukofferaltair) en het offeren van zichzelf in toewijden aan Adonai's geboden (olah).

²⁹ Als de Tempel nog zou bestaan, zou de avond olah geofferd worden op de tijd dat hij bad!

³⁰ Herinner je, de Hebreeuwse stam van het woord voor offergave (corban), betekent **NADERBIJ KOMEN!**

³¹ Het opleggen van handen.

³² Hij moest Jozua de handen opleggen in aanwezigheid van het volk om de overdracht van autoriteit aan Jozua te voltrekken.

³³ Door Remez (hint) zouden we ons moeten realiseren dat een dier geofferd was om bedekkingen (tunieten van vellen) voor Adam en Chava te voorzien.

³⁴ Ze spreken beiden over het offeren van olah en sh'lamim offergaven.

³⁵ De olah symboliseert de aanbidder die zichzelf offert in toegewijde dienst aan al de geboden van Adonai. Als een persoon door het ritueel gaat van het offeren van een offergave, maar niet leeft naar de voorgenomen zin ervan, dan heeft hij het doel van het offer gemist. Israël had dit reeds lang uit het oog verloren. Jeremia berispte hem omdat, zoals Samuël stelde in I Samuël 15:22, "...gehoorzamen is beter dan offeren."

³⁶ De passage in Jeremia leert dat we onze naaste moeten liefhebben door hem vriendelijk te benaderen. De passage in Leviticus onderwijst dezelfde boodschap. Het stelt dat je verkeerd doet door iets te nemen van een ander persoon dat je niet toebehoort, dwz., wees goed voor anderen. In feite **vereist** schadeloosstelling dat je 1/5de extra betaalt.

³⁷ Yeshua zei in Johannes 5:46 dat Mozes over hem sprak. Psalm 40:6-8, sprekend over de Messias zei dat het boek over Hem geschreven is. Paulus zei dat alle feesten profetische schaduwen van Messias Yeshua zijn.

³⁸ Ze merkten dat ze naakt waren. Ze naaiden vijgenblaren aan elkaar om zich te bedekken. Ze verborgen zich voor Adonai's aanwezigheid.

³⁹ Hij zocht naar Adam en Chava, ook al verborgen ze zich voor Hem. Hij strafte iedereen die betrokken was bij de zonde. Hij profeteerde over één die zou komen om hasatan's hoofd te verpletteren. Hij kleepte Adam en Chava.

⁴⁰ Het is overduidelijk, dat Adonai een dier moest offeren om in de mantels van vellen te voorzien.

⁴¹ Net zoals de aanbidder zijn handen op de offergave legde om zijn zonde over te dragen op de offergave, zo ook legde de Vader onze zonden op Yeshua.

⁴² Dit vers toont ons dat de bloed dienst (spatten en sprenkelen van bloed op de altaren in de Mishkan) een beeld was van het bloed van de Messias, dat op een dag eeuwige verlossing voor ons zou verzekeren.

⁴³ Voor hen aan wie Paulus schreef, dwz. Nieuwe Verbonds heiligen, vrijgekocht NA Yeshua's dood.

⁴⁴ De heiligen van het **OUDE VERBOND!!!**

⁴⁵ De zonde van de heiligen van het Oude verbond (kwijschelding van zonden in het verleden).

⁴⁶ Op basis van Zijn VERDRAAGZAAMHEID!

⁴⁷ Yeshua drukt de ultieme vorm van de olah uit, door Zijn lichaam op te geven als een olah voor de zonde van zondaren, terwijl Hij ook voor hen bidt!

⁴⁸ Op het derde uur, of 9 uur 's ochtends.

⁴⁹ Om 12 uur 's middags.

⁵⁰ Op het negende uur.

⁵¹ Het avond offer (olah) werd geofferd!

⁵² Het voorhangsel was in twee gescheurd.